

Järfällaboken

En hembygdsbok från 1957

Följande sidor om kommun och Brandförsvaret
är hämtade ur denna bok

Brandväsen

Under 1800-talets första decennier börja diskussioner på sockenstämmorna om brandskyddet på grund av de eldsvådor som ofta hända. — Beslut fattas 1813 om att handsprutor och ämbar skola finnas vid varje gård, men av protokollen framgår att det drager ut på tiden med anskaffandet och ännu 1818 synes brandredskapen ej ha skaffats.

År 1844 låter socknen brandförsäkra alla sina byggnader i Stockholms läns brandstodsbolag. Samma år väljes för första gången brandstodskommitté. Ordförande blir ryttmästare Otto Lilliestråle, Säby, och ledamöter musikhandlare A. W. Möller, Riddersvik, kyrkovärden Frans Sporrang, Veddesta, och gästgivaren Carl Wahlström, Barkarby. Året därpå (1845) organiseras socknen i 3 brandrotar, som bestå av de 6 parvis sammanslagna

Polis- och brandstationen vid Sturevägen i Jakobsberg. Byggnaden invigdes 1946. Polisstationen har sin ingång längst t. v. på bilden.

Foto A-bild, Press-Service

kyrkorotarna. Två brandrotmästare tillsätts för varje rote. År 1846 utökas antalet brandrotar till fyra. Brandsynen utövas av brandrotmästarna, var och en i sin rote t. o. m. 1868. Detta år väljes 2 personer att mot ersättning sköta brandsynen i hela socknen. År 1885 fastställs dessa brandsynerförrättares ersättning till 5 öre per 1.000 kronor brandförsäkringsvärde.

I Barkarby villasamhälle organiseras av fastighetsägarna genom Barkarby kommunalförening ett särskilt brandskydd, varom särskilda ordningsregler finnas i anslutning till kommunalföreningens stadgar av år 1910.

Under åtminstone 1910-talets slut existerar en frivillig brandkår, ty på kommunalstämma 23/3 1918 bifalles en hemställan från denna kår att uttaga böter av de som ej inställa sig till brandövning.

Under 1930-talet börjar kommunen engagera sig för brandväsendet. Kommittéer tillsätts att underhandla dels med fastig-

hetsägareföreningarna, dels med Bolinders Fabriks AB om brandskyddsfrågor. — En skogsbrandordning antages 1939. Samma år väljes en skogsbrandstyrelse, som till ordförande får skogsmästare Knut Strand, Barkarby, och till ledamöter inspektor Einar Svensson, Viksjö, inspektor Gösta Kjellin, Görväln, lantbrukare Olov Sivander, Riddersvik, och rättsare Paul Johansson, Molnsättra. — För det allmänna brandskyddet utses 1938 en styrelse bestående av kamrer Algot Molander, Barkarby, som ordförande, gjutare Arvid Eriksson, Jakobsberg, byggnadsgrovarbetare Emil Jern, Skälby, civilingenjör Stellan Mörner, Kallhäll, samt fabrikör Oscar Björklund, Jakobsberg, som ledamöter.

Fr. o. m. 1942 fungerar den 1940 tillsatta luftskyddsnämnden (fr. o. m. 1945 benämnd civilförsvarsnämnd) som brandstyrelse. I denna sitter då skogsmästare Knut Strand, Barkarby, som ordförande samt kommunaltjänsteman Lars Gustafsson, Barkarby, kommunaltjänsteman John Ljungqvist, Jakobsberg, kamrer Harry Olsson, Jakobsberg, och tjänsteman Kurt Kastlander Kallhäll, som ledamöter.

För skogsbrandskyddets del utbildas 1939 skogsbrandfogdar, tillsätts brandförmän och uppbådare samt bestämmas samlings-

Borgarbrandkåren utanför brandstationen i Jakobsberg. Brandstyrelsens ordf. skogsmästare Knut Strand (10:de fr. v.) och brandchefen V. Fontler (11:te fr. v.).

Knut Strand
Skogsbrandstyrelsens ordförande 1939—46 och brandstyrelsens ordförande 1940—55

Valfrid Fontler
Brandchef från 1946

platser. Till följd av krigsutbrottet 1939 tillsattes i de tätbebyggda delarna en brandskyddskår bestående av patruller.

År 1941 inköpes 2 bogserbara motorsprutor och 1942 en lastbil, som omändras till brandbil och stationeras i Jakobsberg. Året därpå organiseras en borgarbrandkår med avdelningar i Barkarby, Skälby och Jakobsberg. I Kallhäll svarar Bolinders Fabriks AB för brandskyddet. Åren 1943—45 bygges brandbrunnar och 1945 disponerar kommunen 28 vattentäkter.

Järfällas första brandstation inviges i Jakobsberg 1946. Samma år fastställes brandordning för kommunen. En brandchef tillsattes och härtill utses V. Fontler, som på Svea Flygflottilj handhaft brandförsvaret. Nu antages också en skorstensfejare för kommunen.

Brandstyrkan består 1956 av 45 man och 30 i reserv, fördelade på 3 avdelningar.

Förutom själva huvuduppgiften har brandstyrelsen genom brandkåren utfört sjuktransporter och bilbärgningar.

Nettokostnaderna för brandförsvaret har i medeltal varit ca 66.000: — kronor för åren 1946—55.